

עמדנו מאחורי משאית גדולה שחנתה על שפת הכביש. מי זה "אנחנו" ?- אתן שואלות. אני שרי וחברותי בנות כיתה י' שסיימנו זה עתה יום לימודים ארוך ומתיש, ובדרכנו לבתינו שוחחנו במרץ שובבני כמנסות להפיג את המתח.

ועתה, בעומדנו מאחורי המשאית מנהלות דיון קולח, לפתע בהינף יד ומבלי כוונה רעה חלילה, נדחפתי הצידה על ידי אחת הבנות אל הכביש, ובעודי מבקשת להתרומם מעל פני האספלט השחור, בדיוק באותו הרגע חלף על פני אוטובוס בשעטה אדירה והעיף אותי למרחק ניכר, הרגע האיום הזה עומד חי מול לנגד עיני, אך את הבאים אחריו אינני זוכרת. לי רק ידוע שהתעוררתי לאחר ניתוח מסובך בבית החולים, כשאני מחוברת למכשירים שונים. הבנתי שמצבי הרפואי קשה מאד. חשתי כאבים נוראיים כמעט בכל חלקי הגוף, שרבים הימנם מחופים היו ברטיות עבות. לידי שהתה אזי דודתי המסורה שאצלה אני מתגוררת, שכן יתומה הנני מאב ומאם. דודתי ניסתה להרגיעני ולהעלות את מצב רוחי.

צוות רופאים נכנס לחדרי, ביצע לי מספר בדיקות ועיין במסמכים הרפואיים. "דוקטור, מתי אצא מכאן?"- שאלתי בתקווה מהולה בדאגה עמוקה. "אי אפשר לדעת. בינתיים אינני רואה כלל את הסוף. ראשית עלייך לעבור טיפולים מסוימים שרק בסיומם נחליט על פי התוצאות מה ההמשך". דמעות חמות זלגו מעיני הטרטוטות מחולשה, וכאב חד פילח את ליבי הדואב.

לפתע פנתה אלי דודתי ואמרה: "את יודעת, שרי? בשעה 4:00 תבואנה חברותיך הטובות מכיתתך לבקרך". זיק של תקווה ניצת בעיני הכבויות. כה ציפיתי לרגע שבו תבואנה ואוכל לשיח ליבי לפניך, לספר את קשיי, את מכאובי, לתנות יגוני, ניסיתי לחזק עצמי בתקווה ובאמונה בה' הכל-יכול, אך חשתי כי אני קטנה מדי, אני רוצה שיחזקו אותי, שיעודדוני ויפילו בי תקוות מחודשות.

נותרה עוד רבע שעה עד השעה 4:00, וליבי מחיש במעט את קצב פעימותיו. "יש לי בתיקי תהילים המחולק"- אמרה לי דודתי, ומיד נצנץ במוחי רעיון. "תוכלי להשאיר לי אותו?"- שאלתי, "אולי אבקש מהן שנגמור יחד תהילים לרפואתי". "בשמחה"- השיבה לי על אתר- "אך אני מצטערת לומר לך שאני נאלצת לעוזבך כאן לזמן מה ולשוב הביתה לילדים". "תודה רבה לך"-אמרתי- "אין לי מילים. עשית מעל ומעבר. כל טוב". נפרדנו, וראשי הלאה צנח על הכר בנסותנו למצוא מרגוע.

השעה 4:00 נקפה זה מכבר, ואני כבר רואה בעיני רוחי את ידידותי ניצבות על יד מיטתי ומתעניינות בשלומי. כיצד חשה חוי ביחס אלי? - שאלתי את עצמי. היא ודאי מסכנה מאד! הן היא זו אשר גרמה לי ליפול ולהגיע לכאן. ריחמתי על חוי. כנראה שהיא שרויה בצער עמוק, ואולי בהאשמה עצמית על אשר נגרם לי בעטייה. מסתבר שהיא תגיע לבקרני.

הפלגתי בדמיוני, עד כי לפתע עלו באוזני קולותיהן מן המסדרון. הבנתי שהן תרות אחר חדרי. הרמתי קולי לעברן והן נכנסו. "שלום מרגלית, סימה, לאה, ציפי"- קיבלתי פניהן בפנים קורנות. סקירה מהירה גילתה לי שחוי אינה בין הבאות. כנראה שממש לא יכלה להגיע. אולי שלחה עמהן התנצלות.

"שרי" - פנתה אלי ציפי - "איך החולצה החדשה שלי?" "יפה מאד, תתחדשי" - עניתי בחם, אך בתוך ליבי תמהתי: ממתני שואלים אדם חולה כל כך בעניינים שכאלו במקום לדרוש בשלומו. ניסיתי לדון אותה לכף זכות. שתיים מהן התיישבו ליד מטתי,

ושתיים שאלו היכן תוכלנה לשבת. אמרתי להן שתבאנה כסאות מהחדר הסמוך, והן ניגשו להביא.

"תגיד, שרי, מאיפה אפשר להביא לנו משקה לשתיה? אנו מאד צמאות". "יש בחדר האוכל פה קרוב, אך האמת היא שלי יש להביא לכן. יש כאן מיץ ונוסות חד פעמיות בארונית לידי". הן מזגו להן כוסות ושתו. ציפיתי מאד שימזגו גם לי, אך תוחלתי נכזבה.

"יש כאן עוגיות, תתכבדנה" - פניתי אליהן. "הו, תודה רבה, זה בדיוק במקום בשבילנו" - אמרה סימה. מרגלית לקחה את העוגיות וחילקה לבנות, ולאה הוסיפה: "אחרי מבחן קשה כל כך שעברנו היום, ומיד נסענו לפה נסיעה ארוכה, ממש תודה". דאגתי להן מאד וכה חפצתי שגם הן תדאגנה לי, אך שוב תקוותי עלו בתוהו. "את יודעת אלו מבחנים קשים יש לאחרונה?" - המשיכה ציפי, והחלה לפרט: "היו כבר מבחנים במדעים, בתורה, מחר אמור להיות גם בהיסטוריה".

ראשי היה כבד עלי מאד ובטני כאבה. רצייתי לומר להן, אך חשתי שאין כאן אוזן קשבת. שוב נקוו דמעות בזויות עיני, ובקושי רב עלה בידי לעוצרן. קשה היא הבדידות - הרהרתי, אך קשה הינה שבעתיים כשנמצאים עימך ואתה בודד... בודד במכאוביך, בודד בצערך. זמן רב לא נותר לי להרהורים, שכן מרגלית מיהרה להסביר לי למה הן התכוונו בנוגע למבחנים: "במדעים היה המבחן קשה מאד, כי היה המון חומר. בקושי נתנו לנו זמן ללמוד והיינו צריכות להספיק 60 עמודים את מבינה?" "כן" - הנהנתי בראשי, תמחה איך אפשר בעצם להבין התנהגות שכזו של בנות. "בתורה" - הוסיפה סימה - "החומר אמנם לא היה כ"כ רב, אך המבחן עצמו היה קשה. המורה שאלה שאלות עמקניות ומקיפות, והיה באמת קשה להתמודד עימו".

הקשבתי להן בתשומת לב. הבנתי שהן מתנות את קשייהן. התפלאתי שאינן זוכרות שגם אני מתמודדת כמעט לבדי עם קשיים לא פחותים משלהן כאן, בבית החולים. סברתי לתומי שתסיימנה לספר על המבחנים ותשאלנה לשלומי. "בהסטוריה" - הן טרחו לספק את ידיעתי - "המבחן שצריך להיות מחר כולל חומר מבלבל עד מאד. שמות מסובכים של מקומות, של מושלים, שנים שצריך לזכור. את מכירה את זה." "שיהיה לכן בהצלחה" - הפטרתי בלאות ניכרת. אך לא, הן לא שאלו אותי אם אני עייפה, אם אני זקוקה למשהו. בזכרוני צצו ועלו ספרוני התהלים שהותירה כאן דודתי, אך חשתי כי לשוני דבקה לחיכי. לא הרהבתי עוז בנפשי לבקש הימנן זאת, כי כפי הנראה מצבי לא עניין אותן כלל. היו להן עניינים חשובים יותר, לדעתן.

דקה קצרה של שתיקה, ולפתע פנתה אלי מרגלית: "שרי, את זוכרת שאנו נוסעות לבריכה היום". "כן, ודאי, יום שלישי היום" - נזכרתי, והרהרתי לעצמי: הן מידי יום שלישי אנו נוסעות. אז היום לא אוכל להצטרף אליהן כמובן - עלו במוחי מחשבות נוגות. אך עתה זה בהחלט לא מעניין אותי, אני רוצה להיות בעזרת ה' בריאה!

מרגלית המשיכה בדבריה: "נו, אז מה את אומרת, ניקח את החומר למבחן ללמוד בדרך?" "אולי, למה לא?"-הגבתי - "תנצלנה את הזמן". עד מהרה התפתח סביבי ויכוח קולני: "מה פתאום ללמוד בדרך? הולכים כדי לשכוח קצת מהלימודים" - טענה לאה. "אבל חייבים להספיק את כל החומר למחר" - שכנעה ציפי. "אך אין כלל הרבה חומר! אפשר להספיק ללמוד בערב" - הציגה לאה את עמדתה. "אבל החומר מסובך"...

קולותיהם הרמים הפריעו את מנוחת אחת החולות ששכבה במיטה לידי. היא התעוררה וקראה: "בנות, אינכן יכולות לדבר בשקט? קצת התחשבות בחולים". "סליחה" - הן התנצלו מיד - "לא שמנו לב". מחד ריחמתי עליהן מעט על אי הנעימות שנגרמה להן. הן באמת לא התכוונו לצערה. אך מאידך שמחתי שהן נרגעו והנמיכו הטונים, שכן אף לי בחולשתי קשה היה לשמוע את הדיון הסוער, בפרט שלא יכלתי להועיל בו.

מבט חטוף בשעון התלוי על הקיר, והן נזכרו שעליהן לשוב. "שרי, אנו ממש מצטערות שלא יכלנו להישאר עימך ולספר לך עוד סיפורים" - אמרו ויצאו את החדר. אנחה רוויית תוגה נפלטה מפי. היתכן?! האמנם?! לא העליתי על דעתי שיתכן מצב שכזה. שוב ניסיתי לעצור בעד אגלי הדמע שאיימו לפרוץ מעיני, אך הפעם לא עלה חפצי בידי, והן פרצו משם. וכי כך יכולות לנהוג חברות כ"כ טובות? לספר לי רק על עצמן ללא התעניינות, ולו הקצרה ביותר, במצבי הקשה... הכיצד הן אינן דואגות לי? יתכן שלא הייתי מבחינה כ"כ בהתנהגותן זו, לולא זאת שכאשר נכנסו אף לא שאלוני: "מה שלומך?" או - "כיצד את חשה?" וכי אפשר שאדם יזכור כ"כ טוב את תחושותיו שלו ויתעלם לחלוטין מהרגשותיו של רעהו? - שאלתי את עצמי. לו היו מתעניינות בי, מבינות לליבי, ולאחר מכן אף מספרות מעט חוויות, לא הייתי כה מצטערת, אך כאן-שלא נאמרה לי כל מילת עידוד... ומה עם חוי ?? - נזכרתי פתאום. האמנם שכחה לחלוטין ממה שארע ???

הייתי מדוכדכת מאד, אך גמרתי אומר בליבי שצערי העמוק אינו מוסיף לי מאומה לתחושה טובה יותר, אלא אדרבה להיפך. כאב צורב פילח את רגלי הנפוחה וחולשה איזמה אפפה אותי. רק תפילה תעזור-הרהרתי. ואולי אנסה לדונן לכף זכות - עלתה בליבי מחשבה טובה. הן ודאי לא שתו ליבותיהן לאשר עשו.

לפתע, נכנסו חברותי שוב. מיהרתי לנגב את דמעותי שקלחו מעיני כמעט ללא הפוגה, והפניתי ראשי לעברן. "שכחתן משהו?" - שאלתי בקול רפה. "שכחנו רק לשאול אותך שאלה" - השיבו. "חוי ביקשה שנשאל אותך מתי את משתחררת, כי היא צריכה ממך סיוע בהגשת העבודה ביהדות למורה". "מי שאלה זאת? חוי???" - שאלתי, בליבי השתוממתי למשמע השאלה, לא די שלא העבירה מילות התנצלות, אף לא שאלת התעניינות, לא הזדהות במצבי, ולא ברכת החלמה מהירה, התעשתי מזעזועי והשבתי: "אני מצטערת, אך אין לי שמץ של מושג מתי אצא מכאן. הרופאים אף הם אינם יודעים, ה' יעזור".

הן נפרדו ממני שוב, אך אז כבר באמת חשתי נורא. נזכרתי שלא שמעתי אף לא מאחת מהן ברכת "רפואה שלימה" שגרתית, שאלתי את עצמי: איך יתכן שגם על יד מיטתה של חולה שכה סובלת, תהא התעלמות מוחלטת שכזו ממצבה, וכל אחת מתעניינת רק בענייניה האישיים? פסקתי לעצמי: אני לעולם לא הייתי מסוגלת לנהוג כך!

אך קול פנימי ממעמקי לבבי הקשה עלי: "את בטוחה?" "ומדוע לא?" - נרתעתי מן הקושיה הפתאומית שהופנתה לעברי מתוככי קרבי. נסי לחשוב, להיזכר. אם תחשבי לעומק ותנסי למצוא את נקודת התורפה שלך על מנת לתקנה - יעזרך ה' ותצליחי.

ועלו בליבי הרהורים וצפו כמו מתוך חלום: ימי בין המצרים, אני שבה לבית דודתי מסידורים קצרים. "שרי, החלטנו כולנו לנסוע לכותל וחיכינו לך עד כה" - אמרה הדודה הנחמדה - "תרצי להצטרף?" "ודאי, יש הרבה מה לבקש!" - השבתי על אתר. "אין לי הרבה מה לקחת. אני כבר מתארגנת בסייעתא דשמיא". הם כבר התקדמו לכיוון הרכב הגדול, ואני ארזתי לי מספר חפצים. חלפו דקות ספורות של המתנה מצידם, וכבר הייתי מוכנה ליציאה והצטרפתי אליהם. הנסיעה עברה במהירות עקב השיחות המעניינות שנשזרו בה.

הגענו לכותל אבנים אפורות כבדות ניצבו לכל מלוא העין, אבנים שהן אך זכר בעלמא למה שהיה קודם, שריד זעיר לבנין מפואר של השראת השכינה שניצר שם על תילו פעם. עשבים יְשָׁנִים שצמחו במשך שנות גלות קשות וארוכות בינות לאבנים המחוספסות הציצו לעברנו. כבר מרחוק ראינו את האנשים והנשים המתייפחים ברחבת הכותל. אכן הגענו אל מעונו של האב הרחום אשר מוזיל דמעות על צער החורבן, אשר מבכה את צער שכינת עוזו יתברך השרויה בגלותה, אשר שואג בכל לילה בכאב: "אוי לי שהחרבתי את ביתי, והגלית

את בני לבין אמות העולם!" כואב לו לאב היקר, שבניו יקיריו חטאו, ובעקבות עוונותיהם נאלץ להגלותם ולהחריב את נווהו. כן, בגלל בניו אהוביו שלא עשו רצונו, שמאנו קחת מוסר, הוא הגלה אף את שכינתו הקדושה עימהם, בכל מקום שגלו ישראל-שכינה עמהם. ועד היום הוא כה חפץ לבנות שוב את היכלו השמש, אך בעוונותינו הרבים אנו הגורמים לחורבנו מחדש, כי כל עוד שלא נשוב בתשובה ונקיים המצוות כראוי לא יִבְנֶה המעון כבתחילה.

ואם בכל יום בשנה עלינו להצטער בצערו של האב הרחום שאין יום שאין לפניו צער, לשפוך דמעות, ולבקש סליחתו על כך שאנו המעכבים גאולתו וגורמים להארכת הגלות, הרי שבימים אלו, ימים שנועדו לאבל על החורבן, ודאי שעלינו להרבות בצער עם הבורא, להביע כאבנו הנוקב, ולבכות על הגלות הקשה אשר אנו בעצמנו מאריכים קיצה. ולכל הפחות בהגיענו אל הכותל, אל חיקו של האב הטוב, כמה נדרש מעימנו ליטול חלק בתוגתו.

אך מה עשייתי אני? עמדתני ליד האבנים הגדולות, וביקשתי שאחותי הנשואה תזכה לזרע בר קיימא, שלדודי תהיה פרנסה בשפע, שסבי יבריא ממחלתו, שאסתדר בחברה, שאצליח במבחנים. התפללתי גם שאמצא את זיווגי בעיתי ובזמני ושאקים בית יהודי כשר, ושאצליח להיות טובה יותר.

אינני מצטערת שהתפללתי על כל אלו, הן כך למדנו, שה' נהנה שבניו מבינים שרק הוא יכול לתת להם הכל ולספק מחסורם והם פונים רק אליו ומבקשים הימנו את כל אשר רוצים הינם. אך מדוע אני רוצה רק - בריאות, פרנסה, הצלחה, שפע, חברות וכו', ואינני רוצה בנין בית המקדש כאשר רוצה בוראי? ה' אוהב תחינותיהם של בניו אהוביו ומתאוה לתפילותיהם של ישראל באומרו: "השמיעיני את קולך... כי קולך ערב"... הוא חפץ שהם יתחננו אליו וישאו עיניהם על כל דבר שהם זקוקים לו. אך משום מה אינני חשה מספיק כמה אני זקוקה שתבוא הגאולה? מדוע אינני זוכרת להעתיר על ביאת משיח בראש רשימת ההצטרפויות השונות שלי?

אני עומדת ושופכת שיחי במקום שבו שער השמיים לקיבול כל תחינה היוצאת מן הלב, ואינני מבינה עד כמה יש להתמקד בתחינה עמוקה על בקשת הישועה. אני ניצבת במקום שנחרב בו הבית הגדול והקדוש, ואינני מרגישה צורך לבכות על חורבנו. אני מגעת עד מעונו של אבי הרחום שכה כואב לו באורך הגלות שנמשכת עוד ועוד זה כאלפיים שנה, כשהגורמת לכך היא אני בעצמי בחטאי ובפשעי, בכך שאינני מתאמצת להיות טובה, וגם במקום זה אינני משכילה להבין שעלי לחוש צער עמוק יחד עם אבי ולכאוב כאבו. גם עתה אינני חושבת שעלי לפרוץ בבכי תמרורים ולנסות לפייסו על העוול שגרמתי ושאני עדיין ממשיכה לגרום!?

נזכרתי בשאלה ששאלתי את עצמי קודם לכן: איך יתכן שגם ליד מיטתה של חולה שכה סובלת תהא התעלמות מוחלטת שכזו ממצבה, וכל אחת מתעניינת רק בענייניה האישיים?

ועניתי לעצמי בשאלה: ואיך יתכן שגם בהגיעך לביתו של אביך האוהב ששרוי בצער, תביעי כזו התעלמות ממצבו ותתענייני רק בענייניך האישיים?
לא היה לי כל מענה לקושיה נוקבת זו, אני חושבת שגם אין טעם לתור אחר מענה. חייבים להשתפר וזהו זה! ה' יזכנו להצליח!